

Adres Redakcyi i Administr.
Lwów, ul. Halicka 15.
Numer pojedyncze są do
nabycia: we Lwowie, w Ad-
ministracyi, jakoteż w Ksie-
garni Pawła Starzyka, Rynek
L. 14, w Krakowie w Biu-
rze Dzienników Hopsasa &
Salomonowej plac Marjański
l. 2. Przepłatę miesięczną
uprasza się składać w Admi-
nistracyi, zamiejscową prze-
syłać przekazami, zagropej-
ską w listach poleconych.

NARÓD

Organ Chrześcijańskiej Partyi Narodowej.

Pro aris et focis!

Prenumerata w Austrii wraz z przesyłką pocztową
a we Lwowie z dostawą do domu, wynosi:
rocznie 4 złr
półrocznie 2 " "
kwartalnie 1 " "
Numer pojedynczy kosztuje 20 ct.

Wychodzi w dniu 1. i 15. każdego miesiąca.

Redaguje Komitet.

Redaktor odpowiedzialny i wydawca
Bohdan Czaykowski.

We wszystkich krajach należących do światowego Związ-
ku pocztowego, wynosi prenumerata rocznie 4 złr. 50 ct.
półrocznie 2 złr. 50 ct.
W Rosyi (przesyłka w zamkniętej kowercie)
rocznie 10 złr

**Nie przysyłajcie prenumeraty
tak długo, aż ta prenumera-
ta upłynie, którąście w roku
poprzednim zapłacili. Prenu-
merata kwartalna, półroczna,
roczna, liczy się u nas nie
kwartał, pół roku, rok, ale
tak długo, dopóki prenume-
rator za swoje pieniądze od-
powiedniej liczby numerów
nie otrzyma.**

ROK PIĄTY.

Byli ludzie, którzy z kosami szli na
armaty, z gołemi rękami na bagnety.
I zwyciężali.

W roku 1892., sześciu młodych
zapaleńców, porwało się u nas do czynu
i rzuciło rękawicę w twarz kolosowi,
który światem zawładnąć pragnie. Lu-
dzie ci stworzyli nasze pisemko.

Wyglądało to na farsę. Oto dwa
przykłady: Na kupno marek pocztowych
do wysłania pierwszego numeru, każdy
z sześciu, ofiarować musiał część swej...
garderoby. Przetopiono więc u Jaszczy-
szyna buty, surduty i t. d. na gotówkę,
kupiono marki, i pierwszy numer ga-
zetki rozesłano na okaz.

Przy wysyłaniu trzeciego numeru,
panowała w redakcyi, która była zara-
zem mieszkaniem „naczelnego“ redak-
tora, taka temperatura, że przeznaczony
do klejenia opasek klajster, zamarzał
w garnku. Szyb pobitych z ulicy przez
socyalistów, nie było za co wstawić,
zmarzły zaś klajster i skostniałe palce,
grzano w ogniu ze słomy, wyciągniętej
z siennika „naczelnego redaktora“.

Nie farsa to?

Czy kto czytając wówczas numer
naszej gazety przypuszczał ile ofiar, ile
poświęcenia wymagało tego numeru zro-
bienie? Nic też dziwnego, że już w dwa
miesiące, z grona redakcyjnego trzech
zniechęconych przeciwnościami ubyło.

Wnet jednak stosunki się polepszy-
ły, prenumerata płynąć zaczęła i dzień
w którym tysięczny przybył prenume-
rator, był dniem najwyższej radości re-

daktorów. Widać że rzucone przez nich
ziarno, nie padło na kamienie. Niestety,
równocześnie wzmożło się prześladowa-
nie pisma, procesy, napady itd. Z usz-
czuplonego grona założycieli znów ubył
jeden, tak że dwu ich już tylko pozos-
tało. Ci dwaj zdwoili swą energię
i wydawnictwo dalej na własnych nie-
śli barkach. Po roku, z powodu wyjazdu,
ubył piąty z grona i pozostał jeden
już tylko — ostatni.

Zmienne były potem koleje pisma.
Były długie paazy w wydawnictwie,
było 14 procesów, było dużo kłopotów,
prześladowań. A prenumeratoremie gnie-
wali się skoro numer na czas nie przy-
szedł. I mieli rację, wszakże przysłali
pieniądze i gazeta należała się im. Być
może, gdyby znali wewnętrznie stosunki
wydawnictwa, zamiast wyrzutów przy-
syłałiby słowa zachęty, nie jeden nawet
i pomocną podałby rękę.

Czy nie tak?

Obecnie, w piątym roku walki, nie
osłabieni nią ale owszem bardziej jeszcze
na duchu podniesieni, obiecujemy ani
na włos nie odstąpić od dotychczasowe-
go kierunku, i wytrwać na stanowisku.
Być może że i w tym roku w wyda-
wnictwie luki się znajdują, bądźcie pewni
jednak, że pismo nasze nie upadnie, że
jak dotychczas tyle burz przetrwało tak
i nadal je przetrwa na cześć i chwałę
swych przyjaciół i zwolenników a na
pohybel wrogom kościoła i ojczyzny!

Nie zapominajcież więc o „Naro-
dzie“, bądźcie mu przyjaciółmi w złej
jego doli i podajcie pomocną rękę tym,
którzy z pewnością nie dla własnego
interesu lub przyjemności narażają swe
karki w walce z stugłową hydrą zbrodni
i przewrotu.

Dlaczego żydzi popierają socyalizm.

Każdego kto tylko na chwilę bodaj
zastanowił się nad współczesnym ruchem
socyalistycznym, uderzyć musiał fakt, że
wszędzie i zawsze na czele socyalistycznych
hufców, żydów widzimy, i że żydzi nie tylko
są przewodcami, ale owszem zupełnie szcze-
rze, tak moralnie jakoteż materialnie ruch
socyalistyczny popierają.

Jest to symptomat tem dziwniejszy,
ileż socyalizm jako prąd antikapitalistyczny,
w tychże żydach największych znalazłby
winien przeciwników, żydzi bowiem a nikt
inny w czasach dzisiejszych są panami ka-
pitałów. A jednak, dziwna rzecz, ciż sami
żydzi socyalistów prowadzą przeciw własnym
swym kapitałom, żydzi kapitaliści opłacają
własnym groszem socyalistycznych „jenera-
łów“ na to, by ciż przeciw „wielkiemu kapi-
tałowi“ występowali.

Różnie probowano to tłumaczyć, naj-
częściej jednak twierdzono, że żydzi dlatego
tylko wchodzą w szeregi socyalistów, aby na
wypadek jeśliby socyalisci kiedy zwyciężyli,
zasłonić żydostwo od ciosów socyalizmu.
Ks. Morawski, Jezuita, w pracy swej p t.
„Asemityzm“, jest także tego zdania, dodaje
jednak, że: „są zapalenicy między żydami,
o których szczerości, a nawet bezinteresow-
ności nie należy wątpić.“*)

Inni żydzi, ambitni, wchodzą w grono
socyalistów rzekomo dla kariery, znowu in-
ni dla samego chleba tylko.

Wszystkie te jednak domysły, brane są
zbyt powierzchownie, i widać że ich auto-
rowie nie wzięli się w sam ruch, do innej
należą sfery niż ci o których mówią, a co
najważniejsze, krępują się ubocznymi wzglę-
dami, które nie pozwalają im na otwarte
postawienie sprawy w właściwym świetle.

Dziwna na pozór solidarność i w ślad
za tem idąca siła od wieków rozbitego i roz-
sianego narodu żydowskiego, w dwu insty-
tucyach czerpie swe źródło, tam mianowicie,
gdzie żydzi mieszkają rozproszeni i wyższe
w społeczeństwie zajmują stanowiska tj. na
zachodzie i południu Europy w *łozach ma-
sonskich*, w Polsce i Rosyi natomiast w *ka-
hałach*. Łoże i kahały, stanowią dla żydów
jakoby Izbę wyższą i Izbę niższą, które spra-
wami żydostwa kierują. Wykonawcami woli
tych tajnych żydowskich parlamentów, są
Alliance Israelite i giełdy całego świata,
których kierownictwo również w rękach *łoz*
spooczywa. Tak więc, cała olbrzymia machina
jaką stanowią łoże masonskie, kahały, *Allian-
ce Israelite* i giełdy, działa zawsze według
jednej myśli i jedną jest niewidzialną kie-
rowana ręką.

Ta machina olbrzymia wydaje rozkazy
żydostwu całego świata, a niema na kul-
ziemskiej ani jednego żyda, któryby jej się
sprzeciwić odważył lub jej rozkazu wypełnić
nie chciał, stąd też i wstępowanie żydów
w szeregi socyalistów i popieranie ich, od-
bywa się na rozkaz owej najwyższej żydo-
wskiej władzy, która w tem dobro powierze-
nego sobie żydostwa upatruje.

Otóż to — powie nie jeden — coż ży-

*) Co do tej uwagi szanownego ks. profesora
to zastrzegamy sobie odpowiedź na nią do innego ar-
tykułu, w którym podamy krytycznemu rozbirowi je-
„Asemityzm“ *Przyp. Red.*

dzi dla siebie korzystnego w socyalizmie znaleźli?

A przecież znaleźni — odpowiemy.

Żydzi są narodem *par excellence* kapitalistycznym, dążącym nieustannie i stale do przewagi finansowej nad światem, którato przewaga, zapewni z czasem narodowi żydowskiemu i przewagę fizyczną. Dla osiągnięcia tej przewagi finansowej wynaleziono i opanowane socyalizm, rzucono zarzewie waśni społecznej między pojedyncze klasy ludności, i wywołano bratobójczą walkę, która obie w równej mierze osłabiając strony, obie dla żydów łatwiejszym do wyzyskiwania czyni objektem.

Lecz cóż, motyw co dopiero przytoczony, jest równie teoretycznym jak i inne, n. p. przytoczone w „Asemityzmie“ ks. Morawskiego. Danych na tych punkcie nie mamy żadnych, cyfrowo ująć się to nieda także — i trzeba będzie, szukać motywów jeszcze głębiej.

Szukajmy!

Dla odmiany opuścmy żydów a spróbujmy przypatrzeć się bliżej samemu socyalizmowi, jego taktyce i jego celom, bez względu, na osoby przewodców.

Głównem żądaniem socyalizmu jest między innemi upaństwowienie wszelkiej własności. Zadość temu żądaniu stać się może w sposób dwojaki, albo nagle, przy pomocy rewolucyi i terroryzmu, albo zwolna, w drodze ustawodawczej. Rewolucya a w jej rezultacie zniesienie własności prywatnej czyli t. zw. kolektywizm, w bardzo dalekiem leżą polu, gdyż cywilizowana Europa, co raz większego wstrętu do rozlewu krwi nabiera.

Inaczej już wygląda przeprowadzenie kolektywizmu w drodze ustawodawczej. Od będzie się to bez wstrząszeń, cicho, spokojnie, powoli. Jedną gałąź przemysłu po drugiej rząd upaństwowiać pocznie. Już upaństwowił tytoń, sól, pocztę, koleje żelazne, wnet upaństwowi zapalki, gorzelnie, browary, potem młyny, rzeźnie, masarnie, potem tartaki, potem fabryki obnwia, sukna, potem fabryki odzieży, ślusarnie, drukarnie, i tak dalej i dalej, wreszcie na ostatek ziemię i wody, tak, że z czasem wszyscy obywatele państwa, staną się tegoż państwa robotnikami lub urzędnikami. Ludzi samoistnych, nie będzie wcale. Państwo każe każdemu pracować i jeść mu da za to.

Wyobraźmy więc sobie, że socyalisci mają już większość w parlamencie i poczynają tak gospodarzyć, aby zwolna doprowadzić do kolektywizmu. Jakże to będzie wyglądać?

Oto tak. Dajmy na to, pan poseł Żelaszkiewicz stawia wniosek, aby w celu obniżenia podatku czynszowego, zaprowadzić monopol zapalkowy, czyli, aby w celu powiększenia dochodów państwa, fabrykować zapalki wolno było tylko państwu, jak n. p. teraz tytoń. Parlament zgadza się na to, i wszystkie w Austrii istniejące fabryki zapalek, z dniem 1. stycznia przechodzą na własność Rządu.

Ba, ale dotychczasowym właścicielom tych fabryk trzeba za nie zapłacić. Przecież te fabryki stanowią cały ich majątek. Zaciąga więc rząd pożyczkę w Banku, płaci nią za fabryki i sam zapalki wyrabia.

W rezultacie, dzięki monopolowi zapalkowemu, podatek czynszowy znizony jest istotnie, natomiast jednak, zapalki drożeją znacznie a w dodatku opłacać musi państwo procent od zaciągniętej w Banku pożyczki.

Wkrótce, inny poseł, n. p. Daszyński w parlamencie z nowym jawi się wnioskiem. Oto wnosi on zniesienie ceł zbożowych. Ba, ale cła, dają państwu tyle a tyle milionów dochodu rocznie. Czem załatać w budżecie tę dziurę która się brakiem tak poważnej cyfry wytworzy. Zresztą skoro cło zniesiemy, Rosyja, Ameryka, zasypią nas zbożem tak, że się u nas chłopowi orać i siać nie opłaci.

— Bagatela — odpowiada p. Daszyński —

pokrycie znajdzie się. Oto zaprowadzimy n. p. monopol chleba. Zboże kupować będzie rząd o ile możności tanio i ile możności tanio chleb z niego sprzedawać będzie. Co zaś do chłopów, i właścicielei ziemi, którym wobec dowozu zboża i bydła z zagranicy gospodarowanie opłacić się nie może, to — każdy właściciel gruntu może sprzedać go rządowi. Rząd kupi grunt każdy, zapłaci zaś właścicielowi gotówką według jego wartości i dotychczasowego właściciela i dalej na tym gruncie zostawi — ale już tylko jako urzędnika rządu. Dochody z gruntu odstawić on ma rządowi, a w zamian odpowiednie od rządu dostanie wynagrodzenie, za swą robotę.

I parlament uchwalił to co chciał Daszyński. Otworzono granice dla obcego zboża i bydła — chleb i mięso było za bezcen. Rolnicy ale stracili doszczętnie, gdyż wobec z Rosyji, Rumunii i Ameryki sprowadzanego zboża, uprawa roli i chów bydła przynosił im zamiast zysków, straty tylko. O to chodziło tylko p. Daszyńskiemu.

Nasamprzód więc chłopci, a za nimi i więksi właściciele idą do Rządu, sprzedają mu swą ziemię i zostają na niej w charakterze urzędników rządowych, pobierających pensję rządową. Za lat kilka, cała posiadłość ziemska, stała się własnością Rządu.

Nim się to stało jednak, Rząd który za wszystkie grunta płacił gotówką, musiał zaciągać miliardowe pożyczki w bankach, miał ziemię teraz, ale też ciążyły na niej miliardowe długi, i tysiące milionów procentu od nich rocznie opłacać musi. Aby wyjść na swoje, aby mieć na opłatę procentów i zapłatę milionów urzędników i robotników, upaństwowia fabryki po fabrykach, wykupując je od właścicielei a nowe pożyczki na ich kupno zaciągając, tak że za lat kilkanaście, cała produkcya kraju istotnie w rękach Rządu spoczęła — państwo bez rewolucyi, w drodze zupełnie legalnej, zmieniło się w kolektywistyczne!

Tak przedstawiają to przejście sami socyalisci i tak by powinno być istotnie, gdyby socyalisci przyszli do steru.

Któryż ale medal niema i strony odwrotnej. A wszakże państwo stojące zupełnie na kredycie bankowym, które dzięki tylko temu kredytowi w takiej formie istnieje, musi być od kapitału zawisłem, musi być tegoż życiodajnego kapitału najniższym służką. Najmniejsza antikapitalistyczna opozycya, a całe na kredycie oparte państwo — zbankrutuje. O ironio! Bogiem socyalistycznego państwa jest — kapitał, bo on je stworzył!

Nie darmo też żydowskie giełdy które nie wiedzą już co mają robić z nagromadzonymi miliardami, opłacają tak suto socyalistycznych „jenerałów“, niedarmo to najwyższa żydowska władza rozkazała żydowskiej młodzieży wstępować w szeregi socyalistów! Giełdzie trzeba legalnie ale tylko legalnie przeprowadzonego państwa socyalistycznego, kapitalistom trzeba, aby ich kapitały zamiast 2% lub 3% jak teraz, przynosiły 10% i więcej! I dlatego to, skoro w socyalistycznym obozie hasło się odezwie: „Chcemy socyalistycznego ustroju państwowego“, żydzi dodają czempredzej „ale tylko w drodze legalnej! Legalnej!“

W następnym numerze znowu do tej sprawy powrócimy.

Popierajcie prasę Chrześcianańską.

Polski wiec katolicki w Ameryce o żydach.

W nowym Yorku, w miesiącu marcu jeszcze b. r., odbył się polski wiec katolicki, a dla ważności jego, podajemy niektóre ustępy

z przebiegu rozpraw i uchwalonych rezolucyi. Na wiecu tym postanowiono również założenie stowarzyszenia „Straż“.

„Posiedzenie wiecu licznie zebrauej Polonii, zagaił weteran z r. 1863., p. Gąsecki, po czem prezes p. Styczyński wezwawszy na sekretarza p. Strywskiego, udzielił mu głosu dla wyjaśnienia całej sprawy.

Z mowy jego, wyjmujemy następujący charakterystyczny ustęp:

„Przedewszystkiem zastrzegam się że nie chodzi tu o walkę z żydami wogóle, ale o to tylko, aby się oni nie mieszcili do spraw naszych. Zapewniam też, iż nie jestem antysemitą (!?) i każdego żyda chętniebym za Polaka uznał, gdybym mógł być przekonany o szczerości jego uczuć. Ze jednak na każdym kroku wadzimy się na patryotyzmie tych szanownych „ziomków“, przeto samo głośowne oświadczenie nie wystarczy, potrzeba dowodów. A gdzie dowodów brak, tam mimowoli rodzi się podejrzenie o interes. Zresztą nam chodzi o zjednoczenie masy ludu naszego, a ten lud nie chce łączyć się z żydami, więc gdyby oni nawet istotnie byli patryotami, musimy się ich wyrzec, aby usunąć tę przeszkodę zjednoczenia ludu.“

W ten sposób, dalej rozwijał swą mowę popierając silnemi argumentami i nie dotykając ani pojedynczych osób, ani instytucyi. Następnie przemawiał hr. Zaleski za żydami. Po tym hr. Zaleskim i powtórnie przemówieniu p. Słupskiego, który dziwił się że tych kilku żydów koniecznie wciskają się do naszych towarzystw wbrew naszej woli, bo jeżeli szczerze chcą dla Polski pracować, to mogą pracować wśród swoich. Gdyby na nasz obchód przyprowadzili żydów polskich ze sztandarem, przyjęlibyśmy ich z zapalem. A czy to kiedy zrobili? Nie, nigdy! Dalej wspomniał, że gdy go Moskale uwięzili, żyd go chciał uwolnić, ale za 25 rubli i t. d. — W tym samym duchu, przemawiali jeszcze Samulewski i Domagalski, poczem zabrał głos p. Szukiewicz w obronie żydów i gdy wkońcu zapewniał, że bez żydów sami sobie rady nie damy i nie nie zrobimy, zgromadzenie poczytało to za obelgę i taka powstała wrzawa, że mowca był zmuszony zejść z estrady.

Taksamo przemawiał i p. Cieszkowski, lecz nie dano mu skończyć i byłoby przyszło do większego zamieszania gdyby nie to, że komitet przewidując taki wypadek, prosił o pomoc policję i z początku asystowało 4 policyantów, ci jednak widząc że zanoszą się na burzę, wezwali jeszcze 14. Dzięki tylko ich obecności, porządek został utrzymany i można było poddać rezolucję pod głosowanie. Za wykluczeniem żydów oświadczyło się 60% zgromadzenia, za dopuszczeniem ich 1%. Dodać do tego należy, że w liczbie głosujących za dopuszczeniem żydów było i kilku żydów, którzy na wiecu owym byli obecni i których obecności komitet nie kwestyonował, chociaż miał do tego prawo, bo wyraźnie zaproszeni byli na wiec tylko Polacy i katolicy.

Znaczna część publiczności w obawie skandalów wywołanych przez garstkę żydów i ich zwolenników, opuściła halę przed głosowaniem.

Pozostali okrzykiem radości przyjęli wynik głosowania, poczem wybrano komitet z 30, dla wykonania zapadłych uchwał.

Z rezolucyi przez wiec powziętej, przytaczamy kilka ważniejszych ustępów.

Zważywszy, że główną przyczyną nie łączenia się ogółu Polaków jest kilku żydów; zważywszy że przez usunięcie tych kilku żydów w zamian setki braci zyskamy, których połączenie jest przecie głównym naszym celem; zważywszy, że żaden rozsądny żyd nie powinien brać nam tego za złe, gdyż tylko ich przykład naśladujemy bo i oni nas Polaków nie przyjmują do swych stowarzyszeń; zważywszy nadto, że tu nie chodzi o masę żydów bo te ani się z nami łączą ani też naszych prac narodowych nie popierają a one nieliczne jednostki szeregowcami być nie chcą, lecz się

na wodzów narzucają, wprowadzają zamieszanie i niezgodę; zważywszy że nawet najgorliwsza ich praca nie uagrodzi wywołanego rozdwojenia i więcej szkody niż pożytku przyniesie, taka bowiem reprezentacja żydowska potwierdziłaby mniemanie Amerykanów że Polak a żyd to wszystko jedno co już dziś dotkliwie odczuwać się nam daje; zważywszy że przez usunięcie tych kilku żydów nie pozbawimy ich sposobności służenia sprawie narodowej, bo jeżeli są szczyrymi patriotami, to mogą organizować towarzystwa żydów polskich, urządzać dla nich obchody narodowe, zachęcać do ofiar na skarb narodowy itd.; zważywszy że, jeżeli szczyrymi są patriotami, tem chętniej sami usunąć się powinni widząc że ich obecność jest przeszkodą do naszej jedności; zważywszy nakoniec, że najlepiej aby się tylko swój ze swoim łączył — dla utrzymania jedności, zgody i pokoju:

Uchwalamy i prosimy w imię patriotyzmu, honoru, ambicyi, wreszcie i godności osobistej, aby się żaden żyd odtąd do spraw naszych nie mieszał.

Uchwalamy: Że w razie gdy się któryś do tego życzenia ogółu nie zastosuje i mimo naszej powyższej prośby będzie się nam narzucał albo też po gazetach napadał, tembardziej takiego żyda, nie przyjmować, już nie jako żyda, ale człowieka bez ambicyi, a za niepokoję odpowiedzialność na nich spadnie.

Uchwalamy: Niedopuszczać aby na obchodach narodowych i innych publicznych zebraniach, głos żyd zabierał, chyba że będzie delegatem towarzystwa żydów polskich.

Uchwalamy: Niedopuszczać aby nas żydzi pod żadnym pozorem reprezentowali wobec Amerykanów czy to w polityce czy inaczej.

Uchwalamy: Że honor polski winien pozostać w rękach polskich i dlatego nie uznawać żadnych takich sądów honorowych do których żyd należy, bo to uwłacza całej Polonii i ośmiesza. Sądy jednak polubowne dotyczące sporów pieniężnych, mogą być nawet przez Chińczyków rozstrzygane jeżeli się tak stronem interesowanym podobać będzie chociaż i lepiej aby i takie sprawy załatwiano wśród swoich.

Uchwalamy: Zapewnić że nie różnica religii ale różnica pojęć usposobień, zasad moralności i honoru, obyczajów itd. zmusza nas do tego kroku i że b. najmiej, nie chcemy tu wszczynać żadnej walki z żydami wogóle, lecz pragniemy tylko, aby nas samym sobie pozostawiono — nie więcej.

Uchwalamy: Wyrażnie uznanie tym towarzystwom, które tylko rodzonych Polaków przyjmują gdyż jest to postępowanie patriotyczne, zgodne z potrzebą ogółu.

Uchwalamy: Przeciwnie, nie popierać tych towarzystw, które postępują inaczej.

Uchwalamy: Starać się, aby ile możności na żadne urzędy nie byli wybierani ludzie znani jako zwolennicy przyjmowania żydów co jednak nie tamuje osobistych stosunków.

Uchwalamy: Nie popierać tych gazet, które będą nam przeszkadzać w dopięciu naszego celu.

Uchwalamy: Wybrać komitet dla czuwania nad wykonaniem powyższych uchwał.

* * *

Jakże daleko od wiecu katolickiego w Ameryce, odbiegł nasz wiec katolicki we Lwowie, pomimo iż Polacy w Ameryce i setnej części tego od żydów nie zaznają co my w Galicyi!

I kiedyż przyjdziemy do przekonania, że czas już ostatni zakasać rękawy do wykorzenienia zła, które ręka Izraela wśród nas rozsiewa!

A co, czyja prawda?

Przed trzema przeszło laty, bo w grudniu 1893., bawiąc chwilowo w Przemyślu, spotkałem się z pewnym włościaninem z pod

Dynowa i wdałem się z nim rozmowę. W ciągu rozmowy dowiedziałem się odeń, że żółte buty jakich panowie używają do polskiego stroju, robione są z ludzkiej skóry, takiej jednak, która z pleców żywego chłopca zdarta została, gdyż zdarta z nieżywego, nie nadaje się.

Zapytany przezemnie o źródło tej wiadomości, wskazał mi ks. Stojalowski, który w ten sposób agitował między ludem, aby obszarników na posłów nie wybierać. Zarazem pokazał mi ów włościanin numer „Wienca“, (Nr. 12. z 3. grudnia 1893.) w którym istotnie była mowa o tem, że hr. Stadnicki nosi buty ze skóry, zdartej z chłopskich pleców.

Powróciwszy do Lwowa, w najbliższym zaraz numerze „Narodu“ (z 1. lutego 1894.) powtórzyłem ową rozmowę z włościaninem i w nader ostro pisanym artykule zgromiłem ks. Stojalowskiego za agitację w podobnie brzydki prowadzoną sposób. Twierdziłem też, że mylą się ci, którzy sądzą że ks. S. odwróci od nas widmo socyalnej demokracji, program bowiem i środki X. Stoj. są zupełnie identyczne z socyalno-demokratycznym programem i środkami.

Zakończyłem zaś: „Jeżeli oprócz wątpliwego jak powiedziałem, bo rebelizującego katolicyzmu, znajdzie kto w pismach tych (ks. Stojalowskiego) choć jedną myśl zasadniczą przeciwną zasadom socyalnej demokracji, obowiązującej się wszystko com o ks. Stojalowskim napisał, odwołać, pojechać do Czacy, ucałować mu rękę i przeprosić publicznie! B. Czajkowski.“

Mój Boże, ileż nasłuchać się musiałem wówczas za owo zrównanie ks. Stojalowskiego z socyalnodemokratami. Pewna wysoko w hierarchii kościelnej postawiona osobistość, zwróciła numer naszej gazety wraz z gorzkim listem zawierającym wyrzut, że gonię za senzacją skoro śmiem mówić o X. Stojalowskim, który bądźco bądź jest kapłanem i katolikiem, że jest socyalnym demokratą. Kilkudziesięciu prenumeratorów urażonych tem porównaniem zwróciło gazetę również z mniej lub więcej uszczypliwymi dopiskami.

Ha, cóż! Stało się! Wszystkie owe zwrócone gazetki z dopiskami i owe listy w obronie X. Stoj. otrzymane, związałem ładnie sznurkiem i schowałem do szafy. Niech leżą — będziemy czekać co dalej będzie. Mamy czas, będziemy... czekać.

Czekałem i minęło lat trzy, i oto słyszę i czytam, że ekskomunikowany ks. Stojalowski w Krakowie zrzucił maskę, jawnie i otwarcie przystąpił do obozu socyalno-demokratycznego i kandydaturę Daszyńskiego popiera.

Namotałem to sobie na was i... czekam dalej

Czekam... Słyszę znowu że ks. Stoj. listami gończymi ścigają za obrazę religii.

Zrobiłem drugi węzełek i... czekam dalej... mam czas! Mogę poczekać!

Ba, słyszę że ks. Stoj. w myśliwskim ubraniu aresztowany został na dworcu kolejowym w Budapeszcie, w chwili kiedy miał siadać do pociągu odjeżdżającego via Belgrad do Konstantynopola.

No, wtenczas aż dopiero powiedziałem sobie: dosyć! Poszedłem do szafy, wyjąłem opróżzony pakiet zwrotnych gazet i listów z przed 3 lat i czytać zacząłem.

Nasamprzód wzięłem do ręki list onego kościelnego dostojnika. Pisał on:

„Szanowny Panie Redaktorze! Sympatya jaką dla Waszego pisma żywiłem, znikła po przeczytaniu artykułu o ks. Stojalowskim. Jeżeli kto, to ja winienem być jego zasadniczym przeciwnikiem, i jestem nim wobec bezprzykładnego zgorzenia, jakie Stoj. sieje wśród ludu. Z drugiej strony zaś, podobne oszczerstwo jak to, że ks. Stojalowski a socyalny demokrat to wszystko jedno, nasuwać może tylko podejrzenie, że wy tanim kosztem, bo tylko zniesławianiem błędzącego

wprawdzie, zawsze jednak — kapłana, chcecie zrobić senzację.

Stojalowski, to człowiek kompletnie chory, to histeryk, nerwowy w najwyższym stopniu i to właśnie jest powodem jego nieszczęśliwego postępowania, nie zaś brak zasad katolickich. Stojalowski socyalistą nigdy nie był, nie jest i nie będzie, a tym którzy mówią inaczej, choćby się pod katolicką podszywali firmę zależy na tem tylko, aby stan kapłański zniesławić.

Pisma Waszego proszę mi więcej nie posyłać.

Odłożyłem list na bok, i wzięłem do rąk korespondentkę. Pisał w niej nauczyciel ludowy z pod Tarnowa. Oto wyjątek z niej:

„Żal mi zawodu jakiego doznałem w „Narodzie“. Czyż na to posłałem ciężko zarobionych 1 złr. 50 ct. aby słuchać plotek o ks. Stojalowskim że jest socyalistą. Prędzej wy tam we Lwowie socyalistami jesteście, bo książd Stoj. broni lud przed socyalistami, i on jeden tylko jest im zaporą.“

Wójt z pod Tarnobrzegu pisał znowu:

„Niewiedziałem że was podpłacą i że się na judaszowe srebrniki Stańczyków skusicie i naszego jedynego ojca ks. Stoj. zrobicie socyalistą. Niedoczekacie wy tego żeby nas ks. Stoj. opuścił i do socyalistów poszedł, choćby mu sto tysięcy razy milionów więcej zapłacili jak wam zapłacili Stańczycy.“

I w tym miłym tonie dużo jeszcze liścików.

Najciekawiej jednak, pisał sam ks. Stoj. Oto na marginesie odnośnego numeru „Narodu“ odesłanego nam w kopercie, pisze on:

„Oj ty Bogdanu Czajkowski, gdybyś miał naprawdę sumienie i rozum, tobys się dowiedział zasadniczej różnicy między socyaldemokracją a „Wiencem i Pszczółką“ z każdego numeru. Stojalowski żaden się jeszcze nie zlutrzył ani nie zżydział, — Czajkowscy już się bisurmanili a Bogdan może bez obrzezania być żydem t. j. spekulantem jak ongi Sztandar.“ —

No, no, — i jakież w ciągu trzech lat zaszły zmiany! Ks. Stojalowski który na zarzut że jest socyalnym demokratą tak się ongi oburzył, że mi aż wyrzuca „bisurmanienie się“ i „zżydzenie“, mówi na żydowskiem zgromadzeniu w Krakowie „my socyalni demokraci“.

Ow w oczach owego dostojnika „dobry katolik“ a tylko chory, jest teraz ekskomunikowany, natomiast „zbisurmaniony“ Czajkowski dotychczas weale nie wyklęty, siedzi klepiąc biedę, jako katolik we Lwowie, podczas gdy ks. Stojalowski jedzie do Konstantynopola — kto wie — może aby się zbisurmanić!

Nie długo, lat 3 zaledwie, a przekonano się, żeśmy rację mieli pisząc o ks. Stoj. że jest socyalnym demokratą

I dużo innych rzeczy o których pisaliśmy, a które wielu za plotkę i nie więcej uważało, prędzej czy później, za rok, dwa, dziesięć może, okażą się prawdą. My mamy cierpliwość, możemy poczekać i... czekamy, aż ci którzy nam wierzyć nie chcieli, spełnionym już taktom, które się przed ich oczyma przewiną, uwierzyć będą musieli.

My mamy cierpliwość, czekać umiemy, a da Bóg życia i zdrowia, doczekamy!

B. C.

* * *

To, cośmy powyżej o X. Stojalowskim napisali, ogłaszamy dziś jedynie tylko jako odpowiedź na owe „komplimenty“ jakieśmy przed 3 laty z powodu X. Stoj. lub odeń wprost otrzymali.

Dziś jednak, sprawa X. Stoj. wygląda inaczej. Dziś on w więzieniu, na obczyźnie znosi los gorzki, i doprawdy byłoby okrucieństwem i teraz godzić weń jeszcze, tembardziej że się on bronić nie może. Przyznajemy, że X. Stoj. zrobił bardzo wiele złego.

Gdybyście jednak słyszeli z ust samego X. Stoj. historję jego życia i walk, tak jak on to sam na miesiąc zaledwie przed ekskomunikacją, we Lwowie w naszej Redakcyi opowiadał, inaczej sądziłobyście — nie X. Stojalskiego bo ten już osądzony i słusznie, ale tę rękę zbrodniczą, która go popełnęła na bezdroża, tę rękę która poszczuła go przeciw biskupom, papieżowi, społeczeństwu! Jest to ta sama ręka, która wychowała w Galicyi socyalizm, wychuchała ruskich radykałów, ta sama ręka, która dla formy robi ostentacyjnie znak krzyża, a tajemnie, krecią robotą wpływ i znaczenie biskupów i kościoła na każdym kroku podkopuje.

Gdzież ona? — zapytacie. Na to pytanie nie odpowiemy dzisiaj jeszcze, gdyż mocy tej ręki i myśmy już boleśnie doświadczyli, a teraz, ta ręka silna, bardzo silna. Czekać musimy, aż ręka ta osłabnie nieco, a wtenczas aż dopiero rzucimy w twarz rękawicę — Judaszom kościoła i narodu.

Prenumerujcie i rozszerzajcie „Naród”!

Mezopotamia — Europa.

Profesor Hommel w Monachium wykazał, że w czasach przedhistorycznych, zamieszkiwał Mezopotamię nader cywilizowany lud aryjski, Sumeryjczycy (?), którego kultura była nawet matką kultury egipskiej. Typ aryjski tego ludu okazują wykopane terakotowe statuetki przypominające żywo typ europejski w średniowiecznym przedstawieniu Sumeryjczycy to stworzyli tę kulturę której przedstawicielami w czasach historycznych byli należący do rasy semickiej Babilończycy. Ponieważ ci, powoli, a nieznanie w coraz większej liczbie do kraju przybywający semici, którzy się nader szybko rozmnażali i mieli nader wybitny spryt zarobkowy, stali się klasą panującą, dotychczasowi obywatele kraju należący do rasy aryjskiej powoli ginąć zaczęli, aż z powierzchni ziemi zupełnie znikli. Tylko stary, sumeryjski język pozostał, a to, podobnie jak później łaciński język w Europie, jako język uczonych. Jest to najstarszy ze znanych obecnie języków, a profesor Hommel wskazuje na bliskie jego pokrewieństwo z jedną stroną z turko-tatarskimi językami z drugiej zaś z językami aryjskimi.

W większym czy mniejszym stopniu, i ludy Europy podzielić będą musiały los Sumeryjczyków. I między nami gnieździ się pasożytniczy lud jeden, posiadający „wybitny spryt zarobkowy” i „szybko się rozmnażający”. To zaś co dziś widzimy, nie usuwa zgoła obawy, że ludy Europy, a nasz naród w pierwszym rzędzie, znikną z powierzchni ziemi, aby zrobić miejsce owej obecnej rasie odwiecznych pasożytów.

J. Eminencya ks. Kardynał Sembratowicz a żydzi.

Długo wahaliśmy się z oddaniem niniejszego artykułu pod prasę, wreszcie jednak, poczucie obowiązku przemogło uczucie dialiwości, i oto dzisiaj, bez względu na wysoką godność czcigodnego księcia kościoła, ośmielamy się dotknąć sprawy, której znaczenie przerasta zwykłe rozmiary spraw codziennych.

Oto, od lat kilku spotykamy się w szpaltach, we Wiedniu przez byłego rabina Florisdorfskiego i b. posła Dra Blocha, wydawanego pisma *Oesterreichische Wochenschrift* z gorącymi pochwałami J. Eminencyi ks. kardynała Sembratowicza, grecko-kat. metropolity, za to, że tenże przy sposobności arcybiskupowskich wycieczek po wsiach i miasteczkach swej

diecezyi oddaje żydom pierwszeństwo nad katolikami, i żydowską religiję po nad katolicką wywyższa.

Raz, drugi i trzeci, pominęliśmy owe sprawozdania Dra Blocha milczeniem, kiedy jednak przy sposobności wizyty J. Eminencyi podówczas die Kardynała jeszcze w Glinianach, Dr. Bloch zdawało się nam przeholować, udaliśmy się na miejsce z zapytaniem, ile w doniesieniu owym prawdy. Odpowiedziano nam, że jakkolwiek ks. Metropolita o żydach mówił, to mowa jego wyglądała nieco inaczej niż Blochowe sprawozdanie. Rezultat naszych dochodzeń w tej sprawie ogłosiliśmy wówczas.

Pomimo to, Dr. Bloch, na raz obranej drodze przedstawiania ks. kardynała jako gorącego zwolennika żydów i lib-rala, nie ustaje i w Nrze 22 swojej gazety na str. 88 umieszcza następującą korespondencję:*)

„Szczerec. (Galizien). Am vorletzten Samstag weilte der Metropolit Cardinal Sembratowitsch aus Lemberg, bei Gelegenheit einer Kirchenvisitation in unserer Mitte. Noch bevor dieser edle Kirchenfürst seinen Einzug in unser Städtchen hielt, ging ihm der gute Ruf voran, und eben dieser Ruf brachte es mit sich, dass die jüdische Gemeinde beschloss, ihm entgegen zu gehen und ihn zu empfangen. Die Elite der Gemeinde begab sich, eine Sefer-Thora unter dem Baldachin in ihrer Mitte, zum anberaumten Platz, wo sie der Ankunft des Cardinals harrete. Nun kam der Wagen gefahren und der Act, der vor sich ging, überzeugte uns, dass der edle Kirchenfürst, seinem Rufe vollkommen entspreche. Der Kutscher nämlich, fuhr vorbei, ohne den Wagen anzuhalten. Als aber der Cardinal durch das Fenster eine jüdische Deputation gewährte, befahl er den Kutscher anzuhalten. Obschon ein Greis, entstieg er dem Wagen und ging zu der ihn erwartenden. Im Namen der Gemeinde, begrüßte ihn Cultusvorstand Herr M. Klinghoffer und gab deren Freude bei Gelegenheit des Empfanges Sr. Hochwürden Ausdruck *Während dieser Ansprache, stand tiefbewegt und gesenkten Hauptes und die Hände gefaltet über die Sefer-Thora der Kirchenfürst* und erwiderte darauf in überaus freundlichen Worten folgendes:

„Ich danke Ihnen für die Ehre, die Sie mir ertheilt haben ich danke Ihnen, Gott, der über uns alle regiert, der segne Euch! Amen“.

Darauf entfernte sich. *Doch damit begnügte sich der edle Kirchenfürst nicht, tags darauf hielt er in der Kirche eine Rede, in welcher er die vorzüglichen Eigenschaften der Juden hervorhob.* Er ermahnte zugleich seine Zuhörer mit den Juden in Eintracht zu leben, denn sie seien das erste Volk, von dessen Lehren das Christenthum viel in sich aufgenommen hat, *und wie Fische ohne Wasser, so können die Nationen ohne Juden nicht leben.* Die Rede, machte auf die Zuhörer einen grossen Eindruck, und sie gaben ihren Gefühlen mannigfachen Ausdruck. Dass nur die Frucht nicht im Keime erstickt werde! Dass der Eindruck, den sie von der Rede des Kirchenfürsten gewonnen, nur nicht bald verwische und dass lange seine goldenen Worte in ihren Herzen Widerhall fänden“.

Niechcąc sprawy Blochowego fałszerstwa, w wlekać od razu przed forum publiczne, chcieliśmy udać się osobiście do J. Eminencyi by tenże podobnym nadużyciom żydowskiego łotra Blocha raz już kres położyć zechciał. Niestety, dostęp do J. Eminencyi okazał się nader trudny, i nie innego nam nie pozostaje jak w drodze niniejszej, prosić pokornie J. E-

*) Znaczna część naszych prenumeratorów i czytelników stanowią właściciele. Wobec tego iż mógłby nam kto zarzucić że umyślnie drukujemy ów artykuł aby przeciw władzy kościelnej lud podburzać, nie podajemy polskiego przekładu, ale tylko oryginalny tekst niemiecki, którego właściciele nie zrozumieją.

Jeśliby zaś który właściciel chciał koniecznie dowiedzieć się co to niemieckie pisanie znaczy, to niechże pójdzie do ks. proboszcza, ks. wikarego albo do nauczyciela, a ci mu uczciwie wytłumaczą. Nie idziecie tylko z tłumaczeniem owym do żyda, bo ten przetłumaczy to wam na swoje kopyto.

nencyę ks. kardynała Sembratowicza, by raczej łaskawie wdrożyć kroki sądowe, w celu pouczenia żyda Blocha, że mu słów księcia Kościoła katolickiego, na rzecz żydostwa przekreślać ni fałszować nie wolno.

Polacy w. m. w Ameryce.

Nieprzychylnie stanowisko amerykańskiego rządu wobec emigrantów z ziem polskich, nieprzychylnie zaś aż do tego stopnia, że emigracya chłopów z Galicyi, Królestwa i Poznańskiego prawie zupełnie została wzbroniona, napełniło zdumieniem nasze społeczeństwo. Amerykanie czynili zarzuty, że emigranci z „Polski“ (ergo Polacy) są elementem dla Ameryki najmniej pożądanym, z powodu bardzo małej moralnej wartości tychże emigrantów z jednej strony, z drugiej zaś strony z powodu ich wstrętu do pracy i nieokiełznanego, a brudnego charakteru.

Ponieważ chodziło tu „tylko o chłopów“, prasa nasza zadowolona się doniesieniem o fakcie utrudnienia emigracyi naszych włóścian, nie troszcząc się o nic więcej. Dziwili się wprawdzie może niektórzy — jak się to stać mogło, by nasz chłop galicyjski wraz z sukmaną zrzucił w Ameryce i swą pocziwą skórę — że jednak prasa o tem milczała, przyjęto jako pewnik, że nasz chłop, psuje się w Ameryce i staje się tam łotrem i złodziejem.

Dopiero Wiec katolicki w Nowym Yorku (o którym piszemy wyżej) odsłonił tajemnicę i bukareszteński „Wiarus“ przedstawia sprawę tę na podstawie wiadomości podanych przez polsko-amerykańskie gazety w sposób następujący:

„Nieprzychylnie i wrogie projekta wniesione w Sejmie Stanów Zjednoczonych Ameryki półn., wymierzone przeciw narodowości naszej, otworzyły ziomkom naszym, zniewalając ich do odpowiednich postanowień wielowych. Kóżnorakie zbrodnie popełniane przez żydów w Stanach Zjedn., a pochodzących z Polski i uchodzących tam przed Amerykanami jako Polacy, na karb naszego narodu zaliczane bywały. Amerykanie bowiem, nie pytają o religiję, wyznanie, lecz o narodowość. Przyłapany na zbrodni, zapytany zkąd pochodzi, odpowiada: „z Polski“ (pod Austryakiem, Moskałem lub Prusakiem). „A więc Polak“ — orzekli Amerykanie, i nasz wróg został Polakiem. Łatwe sposoby zdobywania pieniędzy, lichwa, oszustwa, upozorowane legalnością i t. d., tem wszystkiem nasz naród, naszych chłopów obciążono i to też wywołało potępienie naszej narodowości. To podszywanie się rozmaitych żydowskich indywiduów przywłaszczających sobie polskie nazwiska, ba, szlacheczkę nawet, pod naszą narodowość, dyskredytuje nas w oczach obcych, sprządzając rozdwojenia i niesnaski między nami“.

Czyż większą ironiję losu wyobrazić sobie można? Chłop nasz, przez żyda aż do szpiku kości wyspany, pędzony głodem, cieńską do Ameryki i — zastaje drzwi zamknięte. Nie puszcza go tam! Dla czego? Dlatego, że przedtem kilka tysięcy jego ciemnościeli, pijawek żydowskich, przeniósłszy się do Ameryki, przedstawili się jako „Polacy“ jako Polacy kradli, oszukiwali, niszczyli i plugawili wszystko, a wszystko pod polską firmą, tak, że obecnie na wspomnienie o Polaku, Amerykanie brwi marszczą i spluwają ze wstrętem.

Oto skutki assymilacyi żydów!

Wspomnienie z przeszłości.

(List poniżej przytoczony, otrzymaliśmy przed kilku miesiącami jeszcze z powodów jednak znanych naszym prenumeratom, nie mogliśmy ogłosić go wcześniej.)

Szanowna Redakcyo!

W jednym z niedawnych numerów waszego *Kurjera Lwowskiego* wyczytałem, że nowowybrany burmistrz Stanisławowski żyd Nimhin, należy do bardzo starej i zasłużonej rodziny polskiej, która brała czynny udział w powstaniach narodowych.

Jako były „powstaniec“ interesowałem się zawsze i interesuję literaturą powstaniową i przeczytałem wszystkie jakie tylko dostać mogłem dzieła, pamiętniki itd. odnoszące się do powstania naszego narodu. W jednym z dzieł, czytanych przed kilku laty, — niestety z powodu podeszłego wieku, nie pomnę już w którym — znalazłem istotnie wzmiankę o Nimhinach, a mianowicie, że jakiś żyd Nimhin, był liwerantem mąki, krup i mięsa dla powstanczego oddziału i z wiadomości o ruchach tegoż oddziału korzystał o tyle, że z początku zdradzał przed Moskalami transporta dostarczanych przezeń z góry mu zapłaconych wiktuałów jakoteż transportów amunicyi i broni tak, że też zwykle przez Moskale w drodze zabierane, wcale do obozu nie dochodziły, a potem kiedy mu wskutek tego liwerunek odebrao i oddział w inne się przeniósł okolice, zdradził ów oddział, który osaczony przez Moskale w lesie i zdziśiatkowany, poddać się im był zmuszony. Żyd ten, nazwiskiem Nimhin, został potem osadzony i za dowiedzioną zdradę, ukarany śmiercią przez powieszenie.

Być może, że ktokolwiek czytając dzieła o powstaniach, spotka się z tą wiadomością i tego proszę o powiadomienie mię o tem za pośrednictwem redakcyi „Narodu.“

L. Z.

Żółtierz z r. 1831.

Dalecy jesteśmy od twierdzenia że ów Nimhin powieszony za zdradę, jest bratem, ojcem lub dziadem stanisławowskiego burmistrza — patrioty, którego rodzina, jak to, będący własnością żyda Nimhina *Kurjer Stanisławowski* i będący własnością żyda Liliena *Kurjer Lwowski* zgodnie twierdzą, „niezmiernie czynny udział brała w powstaniach, i niezmiernie dla Polski położyła zasługi“. To bowiem jest już najlepszym dowodem, że liwerant, żyd Nimhin, powieszony za zdradę w Królestwie, a wywodzący się z Królestwa żyd Nimhin, obecny stanisławowski burmistrz, w żadnym do siebie nie stoją stosunku. Co prawda, rodzina owego powieszzonego zdrajcy Nimhina, nie mogąc znieść ogólnej pogardy, jakiej po stłumieniu powstania od wszystkich doznawała, być może przeniosła się również do Galicyi, tu jednak, nikt o nich nie wie.

Korespondencye.

Z Żółkiewskiego.

Czytając wasze pismo, jestem zmuszony podziękować za tak śmiałe wytykanie szelmostwa żydów, a obronę chrześcian, tylko jeszcze proszę pamiętać i o nas wieśniakach. Wasze hasło „Kupujcie tylko u chrześcian“ jest bardzo dobre, lecz przytem powinno być i drugie: „wydzierzawiajcie tylko chrześcianom“. Bo dobrze u was we Lwowie, że można wszystko kupić u chrześcian, lecz nam na prowincyi nie tak łatwo. Chcemy kupić soli, musimy ją kupić u żyda, bo sprzedaż soli Wydział oddał żydom tylko. Chcemy wypić szklanekę piwa lub kieliszek wódki, to musimy iść do żyda, bo Wydział, prawo propinacyi wydzierzawia żydom a po największej części obywatelowi, a ten tylko żydom. Chcemy kupić drzewa albo wynająć pastwisko na obszarze dworskim i t. d. to musimy u żyda, bo nasi panowie tylko żydom wydzierzawiają, a choćby chłop lub kto inny dawał i więcej, to się nie utrzyma. Tu pan okazuje swoją

dobroduszość i mówi: chętniebym wydzierzawiał, ale boję się abyście nie stracili. Zaden prawie nasz właściciel wsi nie obejdzie się bez żyda faktora, który później, jak nie kupi tej wioski, to ją na razie wydzierzawi i tak z faktora staje się panem. A bez żydów ekonomów, leśniczych, kasyerów, niema w okolicy naszej zdaje się ani jednego już dworu. Obywatele widzą swój upadek wskutek żydów, a nietylko się nie ratują, ale gniewają się jeszcze skoro im to kto wytknie.

Skoro chłop na co bądź zachoruje, to nie idzie do doktora, ale obstawia się pijawkami choć go to osłabia. Pan, w razie choroby (kieszeni) otacza się również pijawkami, ale ta między nimi różnica, że od słabego chłopca, pijawki nassawszy się odpadają, a od pana który się chce żydowskimi pijawkami ratować, pijawki nie tylko nigdy nie odpadną, ale ich oderwać nawet nie można. Stąd też szlachta traci majątki, oficyaliści prywatni marnują się, a i chłop ubożeje co raz bardziej. Słyszałem że na ostatnim Wiecu katolickim we Lwowie uchwalono, by szlachta wydzierzawiała swoje grunta nie żydom, ale dzierzawcom katolikom i chłopom. Daj Boże aby panowie właściciele dóbr rady tej posłuchali, a sami lepiejby na tem wyszli.

J. M.

Z Dąbrowskiego.

Szanowny Redaktorze!

Proszę nie uważać na styl pisma tego i ortografię pisania gdyż nie czuję się być korespondentem kronikarskim ani krytykiem europejskim, gdyż przed 60 laty w szkołach nie uczyliśmy się tego co teraz uczą, ani polityki, a mając do tego siódmy krzyżyk na ukończeniu, to w pisowui można błędy popełnić.

Oj, przy terażniejszej polityce i cywilizacyi, wyrodziły się po wsiach i po dworach stosunki haniebne, a to niby dla opieki ludu i różnych klas społeczeństwa. Od wieluto lat czytamy po gazetach huczne doniesienia że zaprowadzają się u nas w kraju szkoły agromiczne na koszt kraju, na koszt kraju szkoły szafarek, etc. a nie pomną ci założyciele i przewodnicy nasi, u kogo ci agronomowie i te szafarki mieć będą jakietakie życie i utrzymanie: zapewne nie u tych panów co mając po kilkanaście folwarków odziedziczonych po ojcach, folwarki to jak się to u nas w Dąbrowskiem dzieje, wydzierzawili te folwarki — naturalnie żydom. Gdzie poprzednio miało do osiemnastu oficyalistów jakietakie utrzymanie z rodzinami, oprócz tego szafarki, lokaje, furmani, kucharze i różna służba pokojowa, to teraz są sami żydzi. Dawniej było nawet i 4 leśniczych, dziś zaledwie jeden jest i to o parę mil, a do 800 morgów lasu żadnego nie ma. A właściciel tylu tych folwarków mieszka w jednym, agronoma żadnego nie trzyma, ale posługuje się polowymi i furmanami. A dla oficyalisty nigdzie miejsca nie ma. Inne znowu dobra, wydzierzawiono właścicielom, którzy w pokojach we dworze trzodę trzymają.

W tych dobrach, gdzie żydzi kilkanaście folwarków dzierzawiają, dzieje się najgorzej i najsmutniej. Żyd płaci więcej temu dziedzicowi niż chłopci, bo żyd nie liczy na samą ziemię, kupi źrebię cielę na rzeź, skórę, skórę z zdechłego woła, starą krowę, zboże, nawet lasy zakupują u swych dziedziców, ba ale jaki las? zapewne nie stuletni, lecz taki co zaledwie łąta pod gont lub pod słomę da się wyrobić, a chłop musi w trójnasób za to żydowi płacić. Żyd trzyma li tylko niezbędną czeladź, lecz jak ją żywi? Daje na śniadanie barszcz jałowy nawet bez kropli mleka, a na obiad jałową kapustę i kluski, a do tych kluszek na 18 ludzi daje 1 liter mleka i 12 liter wody, a na kolację bób suchy bez żadnej okraszy i bez mleka.

Co najgorsze, to demoralizacya ludu naszego po wsiach, gdzie dwór żydzi dzie-

rzawia. I pan dziedzic w sejmie narzeka że włoscianstwo demoralizuje się, a nie widzi że sprawcą tej demoralizacyi jest właśnie ten żyd, którego on na swojej ziemi posadził.

Ach Boże! co to będzie za jakich lat kilka gdy tak dalej pójdzie i czy się nasza religia utrzyma gdy nasi rzekomi przewodnicy beda swoje dobra li żydom tylko wydzierzawiać i sprzedawać bo i tak już straszny handel dobrami ziemskimi się dzieje że z rąk do rąk przechodzą i dobra tak wysoko szacowane że nie mają wyższej wartości jak tyle ile banki są na nich hipotekowane.

Nadwiślanin.

Kwiaty uszczknięte w Izraelskim ogródku.*)

XXXV.

Z Izby Sądowej.

Najdoskonalszy typ palestyńskiej piekności i palestyńskiego „sprytu“, przedstawia niezapreczenie panna Sura Berger. Prosimy przedstawić sobie smukłą postać dziewięcą w eleganckiej toalecie. Z pod strojnego kapelusza, wyziera pięciokątne, troskliwie mąką ryżową obsiane lieczko, pod brwiami par oczek uparcie w dwie wprost przeciwne strony spoglądających, a pod oczyma nosok, rasowy, którego rozmiarów i kształtu, najstarszy sęp by jej pozazdrościł. Harmonijne usteczka, wobec których komisy knedel przedstawia się jak pigułka, ręce i nogi jak u aragona i słodko skrzeczający głosik, przypominający koncerty majowe u stóp lwowskiego „Morskiego oka“, dopełniają portretu owej doskonałej córki Syonu.

Pomimo, że panna Surcia liczy dopiero 22 wiosen, ma ona kepele jakich mało, ma „spryt“, i wyczekiwanie na gorąco upragnionego męża i pana, uprzyjemnia sobie... procesami.

W piątek, dnia 19. p. m. mieliśmy sposobność widzieć ją w jej żywiolu, w Sekeyi III. lwowskiego Sądu powiatowego. Treść jej skargi była następująca:

Ja miałam tate, a mój tate miał maszynę do szycia i tę maszynę dał do naprawy do pana Iwanickiego. Ta maszyna była warta 50 zł. i ja proszę aby pan sędzia kazał panu Iwanickiemu albo oddać mi maszynę, albo pieniądze za nią zapłacić.

Sędzia. — Kiedyż tato pani oddał tę maszynę do naprawy.

Sura. — Nu, ja tego nie pamiętam.

Sędzia. — A kiedy jej tato umarł.

Sura. — Będzie już ze 4 roki.

Sędzia. — Przeglądając papiery: — W skardze swej, twierdzi pani że maszynę tę oddał ojciec p. Iwanickiemu do naprawy w roku 1872., więc przed 24 laty. Skądże pani wie o tem. Jej nawet nie było wtenczas jeszcze na świecie.

Sura. — Ja słyszała, że tak w domu gadali.

Sędzia. — Kto to pani mówił? Czy ojciec?

Sura. — Może być że ojciec.

Sędzia. — Ma pani jaki dowód że ojciec pani przed laty 24 istotnie tę maszynę p. Iwanickiemu oddał do naprawy.

Sura. — Na co dowód? — Mnie tate to mówił.

Sędzia. — To, że tato mówił pani, to nie jest jeszcze żaden dowód.

Sura. Nu, to pan sędzia nie wierzy mojemu tate. Aj co to był za honorowy człowiek on faktor był, on dostał był tę maszynę w prezencie od jednej hrabiny, onby przedemną nie kłamał z pewnością.

*) Naszych P. T. prenumeratorów upraszamy o łaskawe zasilanie tej stałej naszej rubryki odpowiednimi kwiatuskami.

Sędzia. — To wszystko być może, ale to nie stanowi jeszcze żadnego dowodu.

Sura. — Na co tu dowodu, kiedy ja mówię że tak było.

Sędzia. — No, no, prawo wymaga dowodów innych.

Sura. — Aj, to pan sędzia i mnie nie wierzy? Ja jestem honorowa, sprawiedliwa panią i mam brata naczelnika stacyi w Kulikowie. To bardzo nieładnie, że pan sędzia mnie wierzyć nie chce.

Sędzia. (lekkim zniecierpliwionym) — Od pani jak widzę niczego dowiedzieć się nie można. Panie oskarżony co pan ma na swoje usprawiedliwienie.

Iwanicki. — Skarga tej pani to tylko napaść na czystej drodze i dzieckoby dopatrzyło tu oszustwa. Mówi ta pani że ojciec jej oddał mi tę maszynę do naprawy przed 24 laty. A przecież jak sama mówi, żył on potem jeszcze lat 20 i przez 20 lat nigdy się o tę maszynę nie upominał ani zapytał. Czy jest to możliwe? Po drugie, na każdą otrzymaną do naprawy maszynę wydaję kwit i jeżeliby mi ojciec tej pani dał maszynę, byłby odemnie kwit otrzymał.

Sędzia. — No i cóż pani na to.

Sura. — Kwitu to ja nie mam żadnego, ale niech pan Iwanicki przysięgnie że od mojego taty maszynę nie brał.

Sędzia. — Czy przysięgnie pan?

Iwanicki. — Jako katolik, uważam przysięgę za akt zbyt poważny, by go bez zgoła żadnego powodu, a dla czyjegós widzimisie tylko spełniać, po drugie, gdybyto chodziło o fakty z przed tygodnia lub choćby z przed miesiąca, mógłbym przysięgnąć, ale tu już minęło 24 lat, ćwierć wieku, od tego czasu przesunęło się przez moje ręce 100.000 różnych maszyn do szycia i widziałem przynajmniej milion różnych żydów — trudno więc abym był w stanie pamiętać żydów i maszyn z przed lat 24. W książkach moich zresztą z tego czasu, żadnej niema wzmianki o Bergerze.

Sędzia. — Na razie sprawę odraczam do następnego terminu. Niechże się pani tymczasem postara o dowody, o świadków, niech się pani poradzi adwokata.

Iwanicki. — Panie sędzio. Już dwa lata wodzi mię ta żydówka po sądach, czepliła się mię jak... i odcepić się nie chce. Jeździłem już na termina do Żółkwi już mię ten proces kosztuje ze 100 guldenów i kołica mu nie widać. Wobec tego że to sprawa „bagatelna“ przegrałbym ją gdybym na który termin nie stanął. I na to właśnie liczy ta pani, że się kiedyś na termin zapóźnię lub o nim zapomnę i zaocznie zasądzony zostanę. Dobrze się jej procesować, bo ma czas doś, wyrobiła sobie u rabina świadectwo ubóstwa i nie ją nie kosztują stemple, ale mnie szkoda i czasu i pieniędzy jakie tracę na ten proces. Prosiłbym więc pana sędzię o ostateczne rozstrzygnięcie sprawy.

Sędzia nie przychylił się do prośby p. Iwanickiego i sprawę odroczył.

* * *

Smutne uwagi procesów nam nasuwają. Oto, żydzi są w stanie i surową literę prawa na swoją obrócić korzyść! Licząc na to że pozwany nie poczuwając się do żadnej winy, na termin nie przyjdzie, wnoszą żydzi rocznie setki i tysiące skarg bagatelnych, z najdzikszymi występując pretensjami. Jeżeli pozwany na termin przyjdzie, sprawa — jeżeli się jej żydowi przewlec nie uda, upada. Jeżeli zaś skarżony na termin nie przyjdzie, żyd wygrywa i niewinnie skarżony ową urojoną pretensję zapłacić musi. Jeżeli p. Iwanicki, człowiek w świecie obyty, wykształcony i jako jeden z najstarszych lwowskich przemysłowców z żydowskimi sztuczkaami wybornie obeznany, tyle ma strat i kłopotów żydowską napaścią, co dzieć się musi

z prostodusznym chłopem, którego żyd podobnym procesem oplącze!

A takich chłopskich procesów, mamy w naszym nieszczęsnym kraju codziennie setki.

KRONIKA.

Dwaj Badeniowie. Pisma wiedeńskie podały wiadomość, że Prezydent ministrów Kazimierz hr. Badeni zamierza kandydować do parlamentu z nowej kuryi piątej (robotniczej.) Nazajutrz odwołały pisma tę wiadomość o tyle że hr. Kazimierz Badeni z kuryi V. wcale kandydować nie myśli. Jest to prawdziwym o tyle, że z kuryi V. w Krakowie kandydować będzie nie hr. Kazimierz, ale kuzyn jego, ks. Jan Badeni, nowomianowany superyor lwowskiego domu OO. Jezuitów, zajmujący się od pewnego czasu nader gorąco sprawami robotniczymi i znany ogólnie ze znakomitego pióra, którem szpały wybornie redagowanego pisma katolickiego „Grzmot“ zapełnia.

Do wielkiej wesołości pobudziła Wiedeńczyków podana przez *D. Volksblatt* wiadomość, że we Lwowie istnieje „ulica Markusa Bernsteina“. Wiedeńczycy nie mogą wyjść z podziwu, że Lwów jako miasto polskie, podobnie ulice swe nazywa. Niestety, my tu we Lwowie do tego już się przyzwyczaili, i prócz Bernsteina, mamy już ulice Baisera, Berka, Kohna, Machabeuszów, Maiselsa, Rapaporta, i wiele innych o podobnie brzmiących nazwiskach. Proponujemy też w dalszym ciągu, dla kompletu, ulicę Jagiellońską nazwać ulicą Ieka Russmana, sławnego sekretarza JW. Marchwickiego dyrektora Banku kredytowego, ulicę Batorego (przy której stoi kryminant) „ulicą Chaima Byka“ adwokata i radnego m. Lwowa, referenta dziesięciomilionowej pożyczki. Ulicę Chorażczyzny „ulicą Moryeka Frylinga“ znakomitego redaktora *Kurjera Lwowskiego*, plac Bernardyński, placem Jankla Piepesa rajcy miasta i „aptekarza“. Ulicę Kleparowską, przy której mieszka hycel, nazwać na cześć długoletniego referenta psich spraw w Radzie miejskiej „ulicą Mortka Jonasza“. Ulicę Karola Ludwika „ulicą Feuersteina“ znanego filantropa lwowskiego, a ulicę Kamińskiego, „ulicą Wesołej Cioci Brylantowej“. Jenó dalej, ulic i placów mamy dość we Lwowie a żydów jeszcze więcej. Sławetna Rado miejska, „obrzezują“ dalej ulice i place Lwowa na pośmiewisko obcych!

Towarzystwo socjalistyczne w Berlinie, mające na celu agitację między robotnikami w kierunku występowania z kościoła, ogłosiło niedawno sprawozdanie z roku bieżącego. Dowiadujemy się zeń, że w roku bieżącym, porzuciło chrześcijaństwo a ogłosiło się bezwyznaniowymi 1213 osób, z tego 904 mężczyzn i 309 kobiet. Już to nie jest chyba dla kościoła nieszczęściem, jeżeli najparszywsze owce odeń się odłączyły.

Złap sto pluskw „dobrze nassanych, wysyp je do czystej i suchej fiaszeczki, zamknij zatyczką, postaw na oknie i obserwuj co owa pluskwia rzeczpospolita robić będzie. Z początku, pluskwy biegać będą po fiaszeczce zaniepokojone, wnet jednak uspokoją się i pozasypiają. W dwa trzy dni, znowu ruch się pocznie w fiaszeczce. Pluskwy już nieco chudsze biegać będą żywo, za dni 5, jeszcze chudsze, odbywają jakies sejmiki, za tydzień zobaczysz że gromada pluskw chudych jak charty rzuca się na jedną samotną i w mgnieniu oka ją wysysa, samą zostawiając łupkę. Wnet inne pluskwy, wygłodzone biorą się ze sobą za bary, w fiaszeczce powstaje bratobójcza walka, wygłodzone pluskwy jedna drugą morduje. — Podobny obraz smutnej pluskwiej rzeczpospolitej, przedstawia obecnie miasto Brody. Dopóki było ono „wolnem miastem“, dopóki chrześcijanie miasto i okolicę zamieszkujący mieli jeszcze nieco grosza, dobrze w Brodach żyło się żydom. Chodzili sobie rumiani, tłusci, bogaci. Zmieniły się czasy, granicę zamknięto, mieszczaństwo brodzkie przez żydów wyszane skapecniato, część wyemigrowała z miasta — i żydzi sami prawie zostali w Brodach. Wnet, żydzi nie mając gojów obok siebie,

poczęli chudnąć, biednieć a po latach dwudziestu nie wiele myśląc rzucili się nawzajem na siebie. I rozpoczęły się borby to w brodzkiej izbie handlowej, to w Radzie miejskiej, żydzi rznęli żydów aż miło, o każdą synekurę, o każdą choćby najmniejszą dostawę toczyła się walka zacięta. Wśród żydów biedniejszych natomiast, szerzy się poczęta zbrodnia prawdziwa. Kradzieże, oszustwa, sprzeniewierzenia podpalenia, rabunki wśród żydów brodzkich, stanęły na porządku dziennym, bo głód żydom w oczy zajrzał. „Żłodziej brodzczy“ są postrachem chłopów całej Galicji wschodniej i sąsiednich powiatów w Rossyi, gdyż tysiące chłopskich koni rocznie, kradną brodzczy „obywatele“.

Co jest jednak charakterystycznym, to, że pomimo iż 14.000 żydów cierpi w Brodach straszny głód i nędzę żaden z nich cięższej jęć się nie chce pracy. Niedawno bowiem, magistrat brodzki sprowadził kamień do wyszutrowania ulic miasta. I cóż się dzieje? Kamień leżał kilka miesięcy nie potłuczony, gdyż magistrat nie mógł znaleźć ludzi do tłuczenia go, choć pracił tak, że jeden człowiek, i zfr. do 1 zfr. 50 ct. dziennie mógł zarobić. 14.000 żydów wolało cierpieć nędzę i jeść raz lub 2 razy na tydzień to, co wyżebrze lub ukradnie, niż pójść do roboty i ucieżwie guldena dziennie zarobić!

I niechże kto powie, że żydów, i Aryjczyków jeduakową należy mierzyć miarką.

Wiedeńskie ubrania. Żyd wiedeński Rothberger mający wspaniałe pałac przy Stefansplatzu w którym mieszczą się jego magazyny i sklepy, kaze szyć surduty, spodnie, kamizelki, paltoty, po wsiach na Morawii, w czasie wolnym od pracy rolnej. Są tam wsie, szyjące wyłącznie paltoty, inne tylko same spodnie, za bezcen, by na przednowku uchronić się od głodu, albo zarobić choć cokolwiek. Płaci ten Rothberger za uszycie pary spodni 11 centów za kamizelkę 7 centów. We Lwowie jest kilkadziesiąt sklepów żydowskich z podobną tandetą wiedeńską, a podziwiać tylko należy tych naszych majstrów krawieckich, którzy z podobnym przemysłowym bandytyzmem konkurują w stanie nie wyzyskując swojego robotnika 11 centowemi cenami.

Na całym świecie chyba nie znalazłbyś większej nienawiści od tej, jaka panowała w Irlandyi między chłopami a szlachtą tamtejszą, czyli t. zw. lordami. Doszło do tego, że lordowie uciekać musieli z swoich majątków, których strzegło wojsko. Nagle jednak nienawiść cała uciechła, lordowie powrócili do swych gruntów i żyją z chłopami jak najserdeczniej. Cóż się to stało? Skądże ten cud? — Oto, pokazało się, że liberalny rząd angielski pobiera w Irlandyi od lat 95 tj. od roku 1801. nieprawnie podatek pewien, który w ciągu tych lat 95, wyniósł 2 i ćwierć miliona guldenów, a razem z procentami, znowu dużo więcej wyniesie. Teraz więc i chłopci i szlachta, którzy ten podatek płacili, poszli do głowy po rozum pogodzili się ze sobą i dalejże razem procesują Rząd, aby im te bezprawnie zagrabione miliony oddał. Proces stoi teraz tak, że Rząd będzie musiał naprawdę podatek ów zwrócić. Oj, jakbyto było ładnie, gdyby i nasza szlachta połączyła się z chłopami i dalejże do spółki robić rachunki z Rządem. Z pewnością nie straciliby na tem ani szlachciwo ani chłopci.

6 cetnarów jaskółek! Z Medyolanu we Włoszech donoszą: Trzej „myśliwi“ złapali w przeciągu jednego dnia w sieci zastawione na Montegrado któredy północne ptaki przelatują na zimę na południe, 6, mówię sześć cetnarów żywych jaskółek. Jaskółki pobiło i przewieziono do Genui, gdzie je jako „specyat“ drogo sprzedano. Do czegoż to już nie doprowadzają liberalne rządy, skoro na takie masowe mordowanie tak niewinnych stworzeń jak jaskółki pozwalają.

„Mały Świątek“ jest pismem dla dzieci, o którym głoszą powszechnie, że jest redagowanym dobrze i ucieżwie. Nie wiemy ile jest na tem prawdy, a chcemy wierzyć, że tak jest istotnie. Pismo to, ogłosiło konkurs na powiastkę dla młodzieży, osnutą na na tle społecznym. Bardzo pięknie! — Cóż [dalej]? — Oto mianuje komisję konkursową, która ma rozstrzygnąć, która z nadesłanych na konkurs prac, jest najlepszą. —

Zupełnie słusznie! — Ale członkami tej komisji mianuje żyda Hersza Biegeleisena, żyda Eulenfelda, żydówkę Cywkę Grünberg, potem bardzo podejrzaną o żydowstwo, bo arecypostępową panią Reinschmit Koczalską i pana Rossowskiego. Czyżby u nas do tego już doszło, że żydzi sądzić mają co jest dla naszych polskiel i katolickich dzieci najlepsza i najodpowiedniejsza? A może „Mały Świątek” przeznaczony jest dla dzieci żydowskich — w takim razie nie potrzeba rozrzucać go na okaz po domach chrześcijańskich! Nie chcemy wcale by dzieci nasze były karmione tem, co im poda parzywa ręka Herszków, Biegeleisenów i Grünbergów.

W armii austriackiej, na 25.897 oficerów, znajduje się 2.197 oficerów żydów. — Czy nie jest to odrobinę za dużo — pyta całkiem słusznie *D. Volksblatt*.

Pocieszające. Liczba żydów w Jaffie wzrosła w ostatnich latach 10, z 15.000 na 42.000. W roku 1841. było w Palestynie 8000 żydów, w roku 1883 było ich 23.000, teraz wynosi ich liczba przeszło 70.000. W umiejętności mnożenia się, przewyższają więc żydów tylko jedne szczury.

Ryby we Lwowie a we Wiedniu. Wobec tego że handel rybami w Galicyi wyłącznie tylko w żydowskim spoczywa ręką, musieli Lwowianie płacić przed świętami za 1 kilo ryby 1 zlr. 10 ct. do 1 zlr. 40 ct. — We Wiedniu natomiast, gdzie antysemita gospodarują, 1 kilo ryby kosztowało 50 do 70 centów, tak że wiele polskich rodzin we Lwowie nie chcąc kupować na wilię ryby u żydów, sprowadziło je z Wiednia i oszczędziło jeszcze na każdym kilo 50 — 70 centów. I niechże kto powie, że żydzi nie są błogosławieństwem dla Galicyi, — a antysemita przekleństwem dla Wiednia.

Wycieczka do Jerozolimy. Jest zwyczaj u pobożnych żydów węgierskich, że od czasu do czasu robią wycieczki do Jerozolimy dla odwiedzenia świętych dla żydów miejsc tamtejszych. Nie byłoby w tem nic ani złego ani dziwnego, dziwnem jest natomiast to, że Rząd węgierski wycieczki te subwencyonuje! A więc chłopi węgierscy, słowaccy, płacić muszą podatki na to, aby żydzi mogli sobie wygodne pielgrzymki urządzać! I nasze

„postępowe“ gazety mają jeszcze sumienie chwalić Rząd węgierski za jego „liberalność“!

Żydowskie kolonie rolnicze które Baron Hirsch w Argentynie, Nev-Jersey i innych okolicach Ameryki założył — jak to *Kölnische Zeitg.* donosi — nie istnieją już więcej. Jeszcze w przeszłym roku probowano osadzić w Colorado 76 rodzin żydów polskich. Kolonistom jednak o uprawie ziemi ani się sniło. Kontenci że się do Ameryki dostali, jeden po drugim z kolonii uciekał i brał się do handlu i szwindlu, tak że i z tej kolonii ani śladu dziś niema.

Godne naśladowania. W gazecie rządowej Wksięstwa Badeńskiego czytamy: „Oznajmia się niniejszem, że przemysłowcowi Dawidowi Sommer w Müllheim. dalsze wykonywanie jego przemysłu jako handlarza bydła, z powodu praktykowanej przez nich lichwy, urzędownie jest wzbronione“. Sądźmy, że nieźleby było aby i u nas podobne prawo wprowadzić. Z drugiej zaś strony, gdyby taka ustawa weszła w życie, wypadałoby chyba wszystkie żydowskie sklepy pozamykać.

Baczność przed oszustwem! Wobec tego, że co raz więcej ludzi stronić poczyna od żydowskich sklepów, wpadli żydzi na nowy pomysł — oto nie umieszczają swoich żydowskich nazwisk na szyldach, ale nazywają je inaczej, tak aby się kupującym zdawać mogło, że to sklep chrześcijański. I tak Pordes, nazywa swą księgarnię nie „księgarnia Pordes“, ale „Księgarnia polska“, żyd Bertrau nazwał swój zakład fotograficzny „Nikopolis-Stella“. Żyd Bernfeld — „Au Louvre“. Tak samo kryją się nazwiska żydowskie pod firmami „Pod Kopeiuszkiem“, „Occasion“, „Bazar krajowy“ (przy ulicy Halickiej), „Bazar najtańszy“, „Bazar chiński“, „Magasin au Corsets de Paris“, „Au bon Marche“, „Au Londers“ i wiele, wiele innych. Baczność więc przy zakupnie! A najlepiej będzie, skoro kupować będziecie u kupców, którzy się swojego nazwiska ani nie wstydzą ani nie boją, i jawnie na szyldzie je ogłaszają.

Narodowy żydowski arystokrata. Z jednego z ostatnich numerów *Dr. Blochs Oesterreichische Wochenschrift*, dowiadujemy się, między innymi, że żyd lwowski Moryc Diamant sprawił dla sy-

nagoci torę za 1000 zlr. W tymże ustępie czytamy dalej: „Przy tej sposobności nie będzie od rzeczy wspomnieć, że pan Diamant pochodzi z rodziny, która co się tyczy drzewa genealogicznego, może współzawodniczyć z najstarszymi rodami szlacheckimi w Europie. Pan Diamant jest w posiadaniu drzewa genealogicznego, sięgającego aż do królewskiego domu Dawida. Mnogie generacje sławnych rabiów i uczonych talmudystów liczy ta rodzina, która w żydowskiej literaturze osobno posiada rozdział.“ Jedno nas dziwi tylko, a mianowicie że istnieje we Lwowie jakiś imiennik pana Moryca Diamanta, przewodca socjalnej demokracji, ten sam który mowy swe rozpoczyna słowami: „My głodni robotnicy“ i rżnie katolickich księży i arystokrację chrześcijańską, aż leca trzaski. Kładźmy więc „głodnemu robotnikowi“ panu Morycowi Diamantowi, aby piorunując na katolickich klerykałów i arystokrację, nie pomijał i Moryca Diamanta żydowskiego arystokratę szczytującego się pochodzeniem od króla Dawida i żydowskiego klerykała Moryca Diamanta wydającego 1000 zlr. na torę do synagogi.

Z „Talmudem“ znakomitem dziełem profesora Rohlinga, nigdzie u nas spotkać się nie można, jakkolwiek ono już na wszystkie prawie europejskie języki przetłumaczono zostało. Chcąc zaradzić temu brakowi, redakcyja nasza podejmuje się zupełnie bezinteresownie całe to dzieło przetłumaczyć na język polski, byle kto zdecydował się wydać je własnym nakładem. Koszt wydawnictwa wyniósłby około 400 zlr., z uwagi jednak że dziełko to z pewnością olbrzymi miałoby pokup, wyłożony na wydawnictwo kapitał nie tylkoby nie przepadł, ale owszem znaczny jeszcze przyniósł dochód. Możeby który z naszych P. T. prenumeratorów zechciał nad tem pomyśleć.

Cztery już tylko komplety „Narodu“, t. j. wszystkie numera od samego początku wydawnictwa aż po dzień dzisiejszy, jest do nabycia w Administracyi tegoż pisma, po cenie 6 zł. za komplet.

Szkoła kroju i pracownia sukien damskich

„HORTENZJA“

we Lwowie, przy ul. Akademickiej L. 11.

Nowo otworzona Fabryka

CUKRÓW DESEROWYCH

CZEKOLADEK I KARMEŁKÓW

w Grand Hotelu pasaż Hausmaua

poleca szan. P. T. Publiczności swoje

SMACZNE WYROBY

codziennie świeżo i starannie wykonane

1 „ Kłopotadek 1 zlr.

1 „ Czekoladek 1 „ 20 ct.

1 „ Karmelków 50 „

Z poważaniem Aleksy Troczyński.

FRONTOWY GRUNT

pod budowę

we Lwowie, tuż obok śródmieścia, powierzchnia około 200 sążni □ jest do sprzedania.

Blizszej wiadomości udziela z grzecznością Redakcyja „Narodu“ ulica Halicka 15.

Złota księga

POLSKIEJ DZIEWICY

Znakomity podręcznik dla pańien, aprobowany przez

Np. Konsystorz krakowski,

podający

radę i wskazówki wychowawcze, potrzebne każdej Polce.

Kosztuje oprawny gustownie w czerwone płótno 1 zlr.

U stóp Krzyża.

Książka do modlenia,

na welinowym papierze, 600 str. druku. Zawiera modlitwy na cały rok i 100 pieśni kościelnych. Wydanie trzecie, aprobowane przez Np. Konsystorz we Lwowie.

Egz. opr. w płótno kosztuje 50 ct., w skórę i brzeg złocony 1 zlr.

Do nabycia w księgarni Pawła Starzyka we Lwowie, Rynek L. 14.

SZCZOTKI

wszelkiego rodzaju, własnego wyrobu

po cenach najtańszych

poleca

IGNACY ŁOKOCZ

we Lwowie, ul. Szajnochy L. 8.

(róg Sykstuskiej L. 13.)

LEON KOCZOROWSKI

we Lwowie, w zabudowaniu klasztorne 00. Bernardynów przyjmuje

wszelkie roboty w zakres lakiernictwa wchodzące

niżej cen żydowskich!

Środkiem z którego wszytkoniszczająca potęga żydostwa czerpie swe życie, jest handel, ergo, kupujcie tylko u chrześcijan!

Polecamy jako odpowiednie do rozszerzenia w celach agitacyjnych:

Pojedyncze numera „Narodu“ z lat ubiegłych, które sprzedaje się jedynie za cenę papieru farby i przesyłki pocztowej, tj. przy odbiorze najmniej 10 egzemplarzy, **po cenie 2½ (dwa i pół) centa za egzemplarz wraz z przesyłką pocztową.**

50 egz. kosztują 1 złr. 20 ct., 100 egz. 2 złr. 30 ct., 1000 egz. 21 złr.

Zarazem donosimy, że rozpoczęliśmy wydawnictwo „listków“, w których, w sposób treściwy a popularny objaśniamy to, co w czasach dzisiejszych do politycznego wykształcenia każdego obywatela kraju, niezbędnie jest potrzebnem.

Dotychczas, wyszło dwa listki, a mianowicie:

Listek 1. O żydach i antysemitach.

Listek 2. Podarki gwiazdkowe (Skonfiskowano.)

Listki takie, pojawiać się będą w miarę możliwości i okoliczności częściej lub rzadziej. Przedpłaty na nie, nie pobiera się żadnej i są one tylko każdy osobno do nabycia, po cenie:

½ (pół) centa za jeden egzemplarz.
 50 egzemplarzy, kosztuje 22 ct. } wraz
 100 „ „ 40 „ } z przesyłką
 1000 „ „ 3 złr. 25 „ } pocztową.

Nakładem naszym, na dochód funduszu agitacyjnego Chrześcijańskiej Partii Narodowej wydane i we Lwowie, w formie gabinetowej wykonane

fotografie Dr. Karola Luegera

zwycięskiego wodza wiedeńskich chrześcijan, są u nas do nabycia po cenie 50 centów za egzemplarz, a z przesyłką pocztową polecono 65 centów.

Wysyłka pocztą, uskutecznia się jedynie za poprzedniem nadesłaniem przypadającej należności.

Donosimy zarazem, że nasz zapas złotych i srebrnych **Luegerowskich medali**, wyczerpał się zupełnie, tak, że dalszych zamówień w tym kierunku, przyjmować nie możemy.

Administracja „Narodu“
 we Lwowie, ul. Halicka L. 15.

ZMIANA LOKALU!
Magazyn Papierów Ram Obrazów i t. p.
STANISŁAWA BAARA

przy ulicy Halickiej, L. 6.
 przeniesiony i nowo urządzony został przy
placu Halickim L. 1.
 vis a vis Banku Hipotecznego i Hotelu Georga.

Najtaniwszy chrześcijański handel

ANTONI PIZUŃSKI

we Lwowie, ulica Akademicka L. 12.

poleca

o 30% taniej jak w każdym innym sklepie
Bieliznę męską, damską, stołową, płótna, szyfony, wyroby pończoszkowe itd.

w wielkim wyborze.

➔ Pierwsza parowa Fabryka ➔

wyrobów masarskich

JÓZEFA

JANKOWSKIEGO

ulica Halicka, L. 10. we Lwowie,

odznaczona dyplomem honorowym i medalem srebrnym rządowym na Wystawie krajowej we Lwowie w r. 1894.

poleca

najwyborniejsze szynki, znane z dobroci kielbasy pieczone, krajane (t. zwane krakowskie) i siekane. Do gotowania krajane i siekane, Ozory, polędwice wędzone i pieczone, wędzonki, kulady z prosiat i inne, pasztety z dziczyzny, cielecinę marynowaną, pieczoną i wszelkie inne w zakres masarstwa wchodzące wyroby po cenach jak najumiarkowańszych.

Zamówienia z prowincyi, uskutecznia się odwrotną pocztą.

Z głębokim szacunkiem **Józef Jankowski**
 we Lwowie, ulica Halicka L. 10.

FABRYKA

mydeł toaletowych, gospodarczych
 i świec

E. & J. FRIEDRICHÓW

we Lwowie

założona w roku 1842.
 poleca się.

Fabryka: ul. Koralnicka L. 8.

Skład główny: Krakowska, L. 13.

Cenniki na żądanie wysyła się franco.

Pierwsza galicyjska

odznaczona 3 medalami
 fabryka

KORKÓW KATALOŃSKICH

założona w r. 1877.

w której wyrabia się tak korki do beczek, jakoteż i butelek rozmaitej wielkości oraz koła do mielenia prosa.

L. J. MALEWSKI.

Lwów, ul. Ormiańska L. 12.
 (dom własny).

Handel herbaty chińsko-rosyjskiej

EDMUNDA F. RIEDLA

we Lwowie, plac Maryacki liczba 10.

poleca

zupełnie świeży transport tegorocznego majowego zbioru

1/2 kilo Congo	1	zł. 60 ct.
„ „ Souchong	2	„ — „
„ „ „	3	„ — „
„ „ Kaysow najprzedniejsza	4	„ — „
„ „ Pecco kwiatowa	3	„ — „
„ „ „ karawanowa	4	„ — „
„ „ „ najprzedniejsza	6	„ — „
„ „ Gumpowder zielona	3 i 4	„ — „

Wysyłki z własnych herbat zł. 1-30 i 1-60.

Zamówienia z prowincyi uskutecznia najsu-
 mienniej odwrotną pocztą.

Nowość!!!

Do wszelkich robót ręcznych, przybory do szycia, haftu i krawieczyzny oraz

wszelkie w zakres handlu drobiazgowego wchodzące towary

poleca po cenach najniższych

JAN DZIEWOŃSKI

Lwów, ul. Halicka L. 6.

Zlecenia zamiejscowe załatwiam natychmiast.

JULIAN MARKOWSKI

artysta rzeźbiarz

i konc. majster kamieniarski.

Pierwsza krajowa parowa fabryka wyrobów z labradoru, granitu, marmuru. Wykonuje figury i pomniki z najtrwalszych materiałów.

Ceny stałe i najniższe.

We Lwowie ul. Piekarska L. 59.

W Stanisławowie ul. Sapieżyńska L. 57.

➔ Przy zamawianiu i kupnie towarów prosimy powoływać się na nasze pismo. ➔